

Szerkesztési iroda
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfal János.

Előfizetési árak:

Égész évre — — — 28 K
Félévre — — — 14 K
Negyedévre — — 7 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.
Azonkívül az összes hir-
detési irodák. :: ::

Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1916.

XLV. évfolyam, 227. szám.

Szerda, október 4.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott telefonjelentései. —

***

A háboru mai eseményei.

A király a katonákhoz. — Az erdélyi harctér. — A bolgárok átkelése a Dunán. — A csernavodai hídfő pusztulása.

A király nevenapján a katonákhoz.

Budapest, okt. 4. A sajtóhadiszállásról jelentik a Magyar Távirati Irodának:

Frigyes főherceg főparancsnok hadseregearancsot adott ki, amelyben tudatja, hogy a királyt a hadsereg nevében táviratban üdvözölte nevenapja alkalmából. A táviratra válaszolva a király hangoztatja, hogy hálás szívet gondolt mindazokra a derék katonákra, akik a nehéz viaskodásban hűségesen teljesítik kötelességüket s csüggedetlenül harcolnak drága áldozatuknak örvendő hazáért.

Az erdélyi harctér.

Budapest, okt. 4. A sajtóhadiszállásról jelentik a Magyar Távirati Irodának:

A hátszegi hegységben és Petrozsény környékén helyi jellegű harcok kedvezően folynak. Petrozsénytől délre állásaink ellen intézett támadásokat visszavertük.

A Vöröstoronyi-szorostól nyugatra megfeneklett a románok előretörési kísérlete. A szorostól keletre a bajorok sikerrel folytatják a magaslatok megtisztítását az ellenségtől.

Fogarastól északra a szövetségesekre rendkívül kedvezően folynak a harcok, csak Bărănykutnál kellett kissé visszavonulnunk. Mindamelllett helyzetünk a második román hadsereggel szemben ezen a szakaszon kedvező.

A Vöröstoronyi hősök.

Budapest, okt. 4. A Wolff-ügynökség jelenti:

Falkenhayn tábornok a következő csapatparancsot intézte a Vöröstoronyi-szoros hőseihez:

A Vöröstoronyi-szorosnál vívott ütközetben résztvevő csapatoknak teljes elismerésemet nyilvánítom a fényes haditettükért. A számszerint felsőségben levő ellenséget csaknem teljesen megsemmisítették. Akik még a hegyek között bolyonganak, nem fogják elkerülni megérdemelt sorsukat. Azon gyöngébb csapatok, amelyek rejtett utakon Romániába

menekültek, nem vehetők csapatszámba. Így járjon e hazának minden ellensége. Ezen kívánság mindnyájunk szívében él. Előre új tettek, új diadalokra mindegyért, ami nekünk drága.

A bolgárok átkelése a Dunán. — A románok kedvezőtlen helyzete.

Budapest, okt. 4. Genfből sürgönyzik: A Victoirban Hervé a következőket írja:

Az első tutrakani vereség után a románok most Erdélyben szenvedtek vereséget, még pedig olyat, amelynek sokkal komolyabb következménye lehet. A Vöröstoronyi- és a Vulkán-szoros elfoglalásával a szövetségesek kezébe került az a két főkapu, amelyeken keresztül az utak Romániába vezetnek. Egyidejűleg a bolgárok megkezdték az átkelést a Dunán, éppen ott, ahol a vasut a Vöröstoronyi-szoros felé vezet. Az a körülmény, hogy Falkenhayn az erdélyi hadsereg parancsnoka, gondolkodóba kell, hogy ejtse az optimistákat. Falkenhayn nagy katonai tekintély, akit bizonyára nem küldenek nagy hadsereg nélkül másodrangú harctérre. Az oroszoknak be kell látniok, hogy ebben a pillanatban Románia a főhadszíntér.

Roussel aiezredes ezeket írja:

A románoknak negyven kilométerrel kellett visszamenniök Nagyszebennél és még nem tudtak egészen kiszabadulni a bekerítéstől.

A Petit Journalban Berthaut tábornok a következőket írja:

A románoknak hatszáz kilométeres frontot kell tartaniok. Ezért volt nagy hiba az erdélyi offenzíva, de remélhető, hogy nem lesznek súlyosabb következményei. Mackensen ma már teljesen elérte célját.

A Corriere della Sera jelenti Párisból:

Az ellenséges hadvezetőség a tavalyi szerbiai offenzívát akarja most megismételni Románia ellen. Szerbiát akkor nem tudtuk megmenteni, mert az orosz hadsereg akkor nagy válságot élt át, most azonban az oroszok teljes erőben vannak, tehát kétségtelen, hogy

nem fogják cserben hagyni Romániát. A legutóbbi események mindannyiunk szemét fölnyitották.

A csernavodai hídfő pusztulása.

Budapest, okt. 4. Berlinből sürgönyzik:

Odesszai lapok jelentik, hogy a német léghajók bombái a csernavodai hid keleti pillérjeit teljesen elpusztították. A romok betemették a síneket is, úgy, hogy a közlekedés lehetetlen s a csapatszállítás is nehéz. A városban nagy károk vannak.

A macedóniai harcok.

Budapest, okt. 4. Párisból sürgönyzik: Hivatalosan jelentik Szalonikiből:

A szerbeknek a Kaimakcalánon megvívott harcok következtében a bolgárok feladták állásaikat Starkovgradnál és a Bród folyónál és észak felé visszavonultak. A szerbek Szevics helységet, a franciák Petrovacot és Vrbenit elfoglalták. A jobb szárnyon angol csapatok megszállották Jeniköit.

Az aostai herceg lemondott az isonzói hadsereg főparancsnokságáról.

Budapest, okt. 3. Luganoból sürgönyzik:

Megbízható helyről jelentik, hogy az aostai herceg lemondott az isonzói hadsereg főparancsnoki állásáról és visszatért Rómába.

A görögországi anarkia.

Budapest, okt. 4. Rotterdamból sürgönyzik:

Mint ide Athénből jelentik, Konstantin király naponkint bejön Athénbe, ahol tanácskozik a vezérkarral s a kormány tagjaival. A helyzet még mindig bizonytalan. A katonai hatóságok ugylátszik a háboru mellett vannak. A Gunárisz-párti lapok utasítást kaptak, hogy Venizeloszal szemben ne használjanak sértő kifejezéseket.

A románok fölrobbantották a cenki Arpád emléket.

Budapest, okt. 4. Stockholmból sürgönyzik:

A Djen jelentése szerint, a brassói román ujság a „Gazetta Transilvania” közli, hogy a cenkhegyi Arpád-emléket a románok dinamittal fölrobbantották, mert az emlék szerintük a magyarok uralmát jelképezte.

HIREK.

Az erdélyi menekültek.

Nagybecskerek, okt. 4.

Az erdélyi menekültek közül a következőket keresik:

Horváth Márton Mokrinból keresi 17 éves Árpád fiát a brassómezei Krizba községből. Szigeti János tüzér (Budapest, Ludovika akadémia) feleségét Brassóból.

Puju György őrmester (Budapest, 2 sz. tart. kórház) feleségét és 3 gyermekét.

Lengyel János építész (Budapest, Battyányi-u. 14.) feleségét, anyját, nevelt leányát, egy vendégleányt és cselédjét Brassóból.

Zerwes Frigyes törzsfoglar (Debrecen) Harth Henrik nagyküllömezei szászapátfalvai körjegyzőt és nála volt leányát.

Depner Péter tart. tüzérhadnagy (Arad, Erzsébet királyné-ut. 20.) a Depner-családot Hóltövényből.

Hunyady Ferenc József 2. gy. ezr. népfelkelő (Prága, József-kaszárnya) édesanyját Brassóból.

Horn Margit (Bpest, VII., Huszár-u. 5.) Hirschhorn Vilmosné gyermekével a nagyküllömezei Halmágy községből.

Dr. Márkus János tanár (Hódmezővásárhely, Kállay-u. 28.) Márkus Mihály nyug. közs. jegyzőt Homoródról.

Dr. Baku Róbert nagydisznói szolgabíró (Zombor) feleségét és 9 hónapos gyermekét. András János 2. gy. e. népfelkelő (Prága, Bruszka-kaszárnya) feleségét és 5 gyermekét Bárcaufaluból.

Papp Mátás őrmester (Hosszupályi, Hajdum.) feleségét, 4 gyermekét, anyját a brassói Purkerez községből.

Simén András (Szombathely, kórház) Simén Andrásné 3 gyermekével Segesvárról.

Incze Manó erdőtanácsos (Segesvár) Kadácsi Bálint kir. főerdőmérnököt Kóhalomról, Schmidt Vilmos kir. erdőmérnököt Nagysinkről és Horváth Valter kir. s. mérnököt Medgyesről.

Bara Ferencné (Bpest, Alsó-erdősor 36.) szüleit és kis leányát a brassómezei Türkösről. Bozorné Dimény Erzsike színésznő (Borossebes) Dimény Lajost és családját Fogarásból.

Kugler Gréte (Temesvár, József-város, Fröbl-u. 62.) anyját Kugler Rózát, rokonait Hornung Gusztáv brassói postafelügyelőt, Aescht Frigyes brassói városi adópenztárost és Kugler Vilmos brassói városi adóosztályt.

Hegyi Jenő ügyvéd (Orosháza) Hegyi Andrásné, Német Mihályné, Gyarmathy Albertné a nagyküllői Héjjasfalváról.

Niesner János keresi feleségét Brassóból. Schuller Mihály Brassóból keresi feleségét és hat gyermekét.

Brotya Ferencné Brassóból keresi anyját Bara Istvánnét.

A Brassóból elmenekült bolgárszegi erdő-ört kéri Langaver Sándor, hogy értesítse hol-letéről (Kolozsvár 170 sz. tábori posta.)

Kónya István mészáros (Katalinfalva községben Torontál vármegye) keresi feleségét Kónya Ilonát és négy gyermekét: Anna 23 éves, Árpád 14 éves, Irén 13 éves és József 10 éves, a brassómezei Csernátfaluból.

Csergő József erdőőr (Makó, Erzsébet-szeretetház) keresi családját a fogaraszvármegyei Töresvárról.

Máthé Sándor nagyváradi m. kir. 24. honvéd törzssztagbéli cipész keresi a feleségét szül. Herman Magdolnát és 6 gyermekét, akik közül a hatodik az uton született, Brassóból való menekülés közben.

Hemper Artur Brassóból keresi 11 éves Artur nevű fiát.

Gáspár járásbíró (lakik: Nagybecskerek, Magyar-utca 44.) keresi Bedő Mózes Hal-mágyról.

Székely Lajos Brassóból, Segesváron fűtő-házi munkás, keresi feleségét sz. Téglás Irént.

A Brassóban házicselédként szolgálatban volt, Mokrinba Torontálmezeibe menekült Bara Erzsébet, Both Róza Karczfalva, Kásás Anna Madaras, Lukács Erzsébet Karczfalva, Simon Vera Jenőfalva, Szabó Boris Dánfalva, Váncsa Anna Csikmadaras (Csikmege) keresik szüleit.

Özv. Lipták Mórné (Bégafo, Torontál m.) keresi szüleit Maierbuchler Oswaldot és nejét Brassóból.

Schmitz Györgyné (Bégafo, házszám 2, Torontál m.) keresi férjét Schmitz György asztalost Brassóból.

Mátás Mihály nagyküllői vármegyei olt-hévízi lakos (jelenleg Alsóeleméren tartózkodik) keresi feleségét és Géza fiát.

Soós Mihály brassó vármegyei apácai lakos keresi feleségét és két leányát, Mariska 18 éves, Ilonka 15 éves.

Kiss Istvánné szül. Pap Kata (Écska, 125. házszám, Torontálmeze) keresi 9 éves fiát, Kiss Mártont és 7 éves leányát, Kiss Katit a brassómezei Türkös községből.

Dávid Sára (Nagybecskerek, József főherceg-utca 23. sz.) keresi édesanyját, Bálint Mártonnét a brassómezei Csernátfaluból.

A Nagykomlóson elhelyezett erdélyi menekültek közül a következők keresik hozzátartozóikat:

Klein Márta Hóltövény (Brassómege) keresi Rouszek Ferenc 34 éves földmivest, Gál Mihály Kisborosnyó (Háromszékmegye) keresi Incze Juliánna, Gál Róza, Gál Anna és Incze Mária.

Jankó György Kisborosnyó (Háromszékm.) keresi feleségét Jankó Vülánka Rachel és két gyermekét: Ilonka 7 éves, Anna 4 éves.

Özv. Sára Mihályné sz. Lőrinc Anna keresi Gircs Istvánné sz. Lőrinc Sárát Bácsfaluból.

Dávid Bibó Jánosné keresi férjét, Dávid Bibó Jánost és leányát, Kis Andrásné Csernátfaluból.

Pál Simon Andrásné keresi Rozsnyai Mártonnét Bertaujfaluból.

Istók Andrásné Csernátfaluból (Brassómege) keresi özv. Kiss Andrásné, Köpe Mihályné, Simon Samunét, Kiss Istvánnét Csernátfaluból.

Hedvig Sára (Hóltövény) keresi Hedvig János 13 éves fiát.

Jakab Györgyné Hosszupályból (Brassóm.) keresi férjét, Jakab Györgyöt, aki Brassóban a kórházban feküdt.

Christoph Mihályné keresi Henter Károlynét, Parajd (Udvarhelym.) községbeli nőt.

Brassómegeből Bácsfaluból menekült özv. Sára Mihályné szül. Lőrinc Anna (lakik Nákófalván) keresi leányát, Geres Istvánnét szül. Lőrinc Sárát Bácsfaluból. — Brassómegeből Csernátfaluból menekült Bibó Jánosné (lakik Nákófalván) keresi férjét, Bibó Jánost és leányát, Kiss Andrásné Csernátfaluból. — Brassómegeből Csernátfaluból menekült özv. Erdélyi Andrásné (lakik Nákófalván) keresi sógor-nőjét Gyerkő Mihálynét szül. Gerő-Szász Kata türkös lakost. Ertesítést Nákófalvára Torontálmegebe kérnek.

Krausz Károlyné szül. Tukos Anna keresi anyját, özv. Tukos Sándornét, testvérét Tukos Juliskát és ennek gyermekét, Füle községből, Udvarhelymege.

Erdő Istvánné szül. Szász Irma (Écska, Torontálmege) keresi édesanyját, Szász István alsóürmői lakost Nagyküllömegeből.

Szabó Pál brassómezei apácai lakos keresi szüleit.

Kovács József (Nagyhidegszem, villanyteleporség, u. p. Gyalu) keresi nejét, Zsigmond Annát, István és József nevű fiait és Anna leányát a háromszékmegyei Gelencéről.

Az Ernőházán elhelyezett menekült Sztás István brassómezei hosszupályi lakos keresi nejét, Sztás Istvánné szül. Partin Katát. — Özv. Hamas Andrásné szül. Bence Ilona hosszupályi lakosnő pedig keresi vejét, Deák József Istvánt és unokáját, Bence Jánost.

Horváth Márton Krizbáról, Brassómege, (jelenlegi tartózkodási helye Mokrin) keresi Lőrinc Györgynét és családját Krizbáról.

Jakab Péter Andrásné szül. Bálint Sára Ernőháza 9. sz., keresi férjét, idb. Jakab Péter András és 16 éves fiát, ifj. Jakab Péter András a brassómezei Csernátfaluból.

Jakab Jánosné szül. Girőszász Anna Ernőháza 6. sz., keresi férjét, idb. Jakab Jánost és 18 éves fiát, ifj. Jakab Jánost a brassómezei Türkös községből.

Langaver Sándor (170. sz. tábori posta) keresi Barcsa András Brassóból menekült bolgárszegi erdőört.

Gáspár Jánosné (Alsóelemér, Torontálmege) keresi édesanyját Mihály Gábort, édesanyját Mihály Annát és 8 éves kis fiát Gáspár Jánost acsikmezei Csikszentmártonból. Továbbá unokaöccsét Csóti József gyalogost a brassói 46. gy. e. tartalékkórház trachoma-osztályából.

Máté Sándor cipész, a 24-ik honvéd gyalogezred törzssztagjánál Nagyvárad, Új tüzérszázárnya, keresi feleségét Máté Sándornét szül. Hermann Magdolnát és 6 gyermekét, Sándor, Ferenc, Mariska, Ottó, Dezső és 10 napos csecsemőt. Brassóból, Vasut-utca 22. szám.

A következő Felsőeleméren elhelyezett erdélyi menekültek keresik hozzátartozóikat:

Bottesz Jánost és nejét Szarát keresi Schneider Katalin. — Preits Katalint keresi fia János. — Kotschken János keresi nejét Katalint és 5 gyermekét. — Löx András (Földvár) keresi nejét Katalint és 5 gyermekét. — Joanesch János (Földvár) keresi nejét Katalint és 6 gyermekét. — Brenndörfer György és Keresztély (Prázmár) keresik anyjukat Annát. — Báditou János keresi szüleit Györ-

gyöt és Mária anyját. — Orgidan Vazul keresi György és Elena anyját. — Szinbucher Miklós keresi apját Miklóst és anyját Annát. — Buholezián György keresi szüleit Jánost és Mária. — Sándru János, keresi anyját Mária. — Purkera János keresi anyját Mária. — Brenndörfer Keresztély keresi testvérét Mártát. — Róth Márton keresi anyját Annát. — Römer György keresi apját Jánost és anyját Mártát. — Düek Victor keresi nejét Hermínát és Matild leányát. — Imre Ferenc (Apáca) keresi szüleit Pált és Mária. — Tichy Henrik szövömester (Brassó) keresi nejét Elizát 3 gyermekeivel. — Sipos Lina keresi anyját Szalánczi Józsefnét.

Tobbi Mina 4 gyermekével Kóhalomról tudatja hozzátartozóival, hogy jelenleg Nagybecskereken van (Szerbtemplom-u. 27. Spirita kereskedőnél).

A brassói városi adóhivatalnál alkalmazva volt Preiszner Józsefné (Német-u. 180/4.) kér irodai foglalkozást.

E hó 8-án, vasárnap délután 3 órakor az ág. hitv. ev. egyház templomában a menekültek részére német istentisztelet fog tartatni. „Die heiligen Männer der Auferstehung” lesz az elmélkedés tárgya.

Az erdélyi menekültek javára ujabban a következő adományok érkeztek a vármegye főispánjához: Petre község gyűjtése 520 K, a petrei nazarénusok adománya 200 K, Ilone község gyűjtése 410 K, Végsszentmihály község gyűjtése 400 K, Ferdinándfalva község gyűjtése 651 K, Kevedobra község gyűjtése 360 K 60 f, Kevedobra község adománya 40 K, Alibunár község gyűjtése 374 K 10 f, Keviszölös község gyűjtése 368 K 30 f, Számos község gyűjtése 208 K 30 f, Kismargita község gyűjtése 106 K, Ujsándorfalva községe 40 K, Radonics Gyula és Gyuláné 40 K, Radonics Gyuláné aug. 18-iki jótékony hangverseny jövedelméből 100 K, Alibunári főszolgabírószág személyzete 120 K, Aracs község gyűjtése 100 K 42 f, Párdányi főszolgabíró gyűjtés eredményeként 1515 K 60 f, Torontálsziget község gyűjtése 300 K, Torontálvásárhely község gyűjtése 610 K, Felsőmuzzslya község gyűjtése 12 K 08 fillér. Összesen 6476 K 40 fillér. Az eddigi gyűjtés 15310 K 07 fillér. Összesen tehát 21786 korona 47 fillér.

Hivatalos jelentések október hó 3-ikéről.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentéseket kaptuk a harcéri eseményekről:

Höfer jelentései:

Keleti harcér:

Román harcervonál:

Petrozsinnyél és a Vöröstorony-szoros területen román előretöréseket visszavertünk. Báránkutnál német és osztrák-magyar erők támadása jelentékeny román ellentámadásra talált, amely a szövetségeseiket egy kissé visszaszorította. — Károly főherceg lovassági tábornok hadseregharcvonala: Bohorodzanától északra megihusult az oroszoknak az a kísérelte, hogy a Bystricza-Solotwinskán átkeljenek. Elkeseredett harcokban visszavertük. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregharcvonala: Wolhyniában tegnap az ellenség megindította Terstyánszky vezérezredes ellen új támadását, amelyet szent. huszonhetedikén és huszonnyolcadikán szenvedett vereségei folytán eddig elhalasztani kényszerült. Az ellenség több órai pergőtüz után a Swininchy és Zaturcy közt álló osztrák-magyar és német haderők ellen vetette tömegeit. Swininchy területén az ellenség tizenhétzer, Zaturcytól délnyugatra pedig mintegy tizenkétzer indult rohamra. A csata Zaturcytól északra is kiterjedt. A megindított harc vonal minden részén meglehetősen állapítani, mely bőségesen irányította az ellenség ágyutüzét saját lövészárkai és visszazönlő ezredei ellen. A foglyok elbeszélése szerint valamennyi csapatnak meghagyták, hogy Wladimir-Wolynskij minden áron foglalják el. Az ujonnan felírított orosz hordákat rövid időn belül immár harmadszor ismét feláldozták. Minden áldozat hiábavaló volt. Az oroszokat mindenütt visszavertük. Állásaink kivétel nélkül birtokunkban vannak. Az ellenség ujabban súlyos vereséget szenvedett. Az utolsó napokban Brodytól délre beszállított foglyok száma 41 tisztre (közük 1 ezredes) és 2578 főnyi legénységre rug.

Olasz harcér:

A Görzti keletre emelkedő magaslatok

és a Karszt-fensik állandóan élénk tűz alatt állanak. A fleims-völgyi arcvonalon az ellenség támadó tevékenységét ismét megkezdte. A Travnolo-völgy mindkét oldalán levő állásainkat és a Fassani-hegygerinc több szakaszát az olasz tüzéség erősen ágyuzta. Bersaglierik ismétellen megtámadták a Colbricon-Siccolot. Legutolsó támadásuk alkalmával be is hatolhattak a szétlőtt védelmi művekbe, ellentámadásunkkal azonban ismét kiverjük őket. Az ellenségnek a Passo di Valmaggiore ellen intézett éjjeli támadása is megghiúsult.

Délkeleti harcér:

Lényeges esemény nem történt.

A német nagy főhadiszállás jelentései:

Nyugati harcér:

Albrecht württembergi herceg vezértábornagy hadserege: Lombartzydenál, a tengerpart közelében, matrózáink egy sikerült járőrvállalkozásukról huszonkét francia fogollyal tértek vissza. Rupprecht trónörökös hadseregharcvonal: A Sommetól északra dúló csata mindkét fél hatalmas tüzéségi tevékenysége mellett tovább folyt. Thiepvaltól északra és Courcellette-től északnyugatra elragadtunk az angoloktól egyes árokrészeket, amelyekbe befeszítettük magukat és több géppuskát zsákmányoltunk. Különösen elkeseredett volt a harc Le Sars és a Ligny-Thilley-Flers országút között. Az angolok itt legsúlyosabb áldozatok árán az Eacourt Le Abaye-majort mindkét oldalán csekély tért nyertek. Haudecourt és Morval között tüzéségünk Le Būfusból kora reggel előretört négy támadás elhárítása után az ellenséges gyalogságot rohamállásaiban való maradásra kényszerítette. A Sailly-Rancourt országútnál és attól nyugatra, valamint a St. Pierre vasti erő ellen intézett erős francia támadások részben egészen lefelől levő védelmi vonalunkba jutottak, amelyet több közelharcban ismét megtisztítottunk. A Sommetól délre a tüzéségi harc a Verdandovilliers mindkét oldalán levő arcvonalon időnkint jelentékenyen fokozódott. Egy francia támadási kísérletet záróztunk elfojtott.

Keleti harcér:

Linsingen tábornok hadserege részéről jelentik: A várt általános támadás Lucktől nyugatra Schmidt von Knobelsdorf altábornagy csapatai ellen és von der Marwitz tábornok és Terstyánszky vezérezredes hadserege ellen ma (október másodikán) rendkívül heves tüzéségi előkészítés után megindult. Délelőtt 9 órakor tört ki a harc. Az orosz hadtestek a legkíméletlenebb emberparazlással tizenkétszer is, sőt a két gárdahadtest tizenhátszer, indultak rohamra. A Korynicánál nemrég veszteséget szenvedett negyedik szibériai hadtest valószínűleg elűnt az ellenség harcveronalából. Valamennyi támadás az ellenség szokatlanul nagy véres veszteségei mellett omlott össze. Ahol, mint Zaturcytól északra is, ellenséges osztagoknak teljesen szétlőtt árkaikba nyomulniok sikerült, onnan ellentámadásunkkal azonnal kiverjük őket. Az orosz tüzéség saját árkaiba irányzott tüzével csapatokat újra meg újra rohamra hajtotta, vagy pedig megfordítani igyekezett a támadás visszahömpölygő hullámaival. Megállapítottuk, hogy az átmenetileg egyes árkokba benyomult ellenség ottmaradt sebesülteinket legyilkolta. Veszteségeink aránylag csekélyek. A Graberkától északra indított ellentámadás sikerét gyarapítottuk. A beszállított foglyok száma 41 tisztre és 2578 főnyi legénységre emelkedett. A zsákmány 13 géppuska. — Károly főherceg lovassági tábornok hadseregharcvonal: Az oroszoknak a Zlota-Lipa keleti partján indított támadása folytatásaképpen sikerült egészen a Lysonia-magaslatig (Brzezanytól délkeletre) előnyomulniok. Német-osztrák-magyar és török csapatok ismét visszaverték őket. A Dnyestertől északra sikerült egy német osztag rövid előretörése.

Erdélyi harcér:

Fogarastól északra Báránykut vidékén előnyomuló német és osztrák-magyar csapatok tulnyomó román erőkkkel kerültek szembe, amelyek támadása elől visszavonultak. A határon a Vöröstorony-szorostól nyugatra a románok megkísérelték, hogy őrsveronalunkat áttörjék. Kisebb harcok ott még folyamatban vannak. A hátszegi hegységben ellenséges támadásokat visszavertünk.

Balkán harcér:

Mackensen vezértábornagy hadserege: A Bukaresttől délre a Dunán átkelt román csapatok háta mögött osztrák-magyar monitorok elpusztították a folyamot pontonhidat. Az ellenségnek tegnap a Cobadinu-topraisa—tuzlai vonal felől széles arcvonalon

ismételt támadásai a hős bolgár és török csapatok ellenállásán ismét megtörték. Száznál több embert elfogtak.

Macedóniai arcvonal:

A Tahino-tól északnyugatra a Strumán át előnyomuló angolok ellen a támadás előrehalad. — Ladendorff.

— **A király nevenapja.** Ma ünnepli az ország a szokásos kegyelettel az agg uralkodó nevenapját. Ebből az alkalmából ma délelőtt 10 órakor a róm. kath. plébánia-templomban ünnepies istentisztelet volt, amelyen dr. Delimanic Lajos főispánnal élükön megjelentek az összes polgári és katonai hatóságok, azonkívül nagyszámu hívő közönség.

— **Rendjelviselési engedély.** A király megengedte, hogy Hrusztek Gyula a II/5. népfőlkelő gyalogzászlóaljnál beosztott 5. honvédegyalgezerredbeli őrnagy a német II. oszt. vaskezeset elfogadhasssa és viselhesse.

— **A közigazgatási bizottság ülése.** Torontálmegye közigazgatási bizottsága október hó 9-ikén d. e. 10 órakor tartja október havi rendes ülését a vármegeyházán.

— **Adomány.** Ifj. Jedlicska Jenő hadijótékonyági alapra 1000 K, Müller Vilmos 70 K a torontáli erdélyi menekültek javára, ugyanerre a célra Konda Sándor 5 koronát adományozott az alispán kezébe.

— **Oktober 6.** Holnapután a vérzivataros időkben ismét ránkköszönt a magyar szabadságharc nagy gyásznapja s csöndes emlékezéssel szentelünk egy napot vértanúinknak, a magyar história nagy hőseinek. A vértanuk napján, október 6-ikán a róm. kath. plébánia-templomban ünnepies gyászistentisztelet lesz a vértanuk emlékére.

— **Halálozás.** Szepessy Károly nyug. vármegyei árvaszéki könyvvezető 74. éves korában Nagybecskerekben meghalt. Haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. Szepessy Károlyné szül. nedeczei Nedeczky Gabriella egy a maga, mint gyermekei Károly, Etelka férj. Almásy Elekné, Vilma férj. Fodor Emilné, József és Jenő, valamint az összes rokonság nevében fájdalomtelt szívvel tudatja, hogy a hön szeretett férj, illetve apa, nagyapa és rokon Szepessy Károly nyug. megyei árvaszéki könyvvezető életének 74. évében folyó évi október hó 3-án d. u. 5 órakor, hosszas szenvedés után, jobblétre szenderült. Drága halottunk földi maradványa folyó hó 5-én d. u. 3 órakor fog a gyászháznál (Mercy-utca) a róm. kath. szertartás szerint beszenteltetni és onnan a róm. kath. sirkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szentmiseáldozat f. hó 6-án reggel 8 órakor fog az Egék Urának bemutatattani. Nagybecskerek, 1916 október 5-én. Áldás emlékére! Béke hamvaira!

— **Konyha- és iparsó behozatala Németországból.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara a m. kir. kereskedelmi muzeum borszlói levelezőjének tudósítása alapján közli, hogy Németországból konyha- és iparsó hozható be. A behozatal körül követendő eljárást az érdeklődők a kamara titkári hivatalában megtudhatják. Bővebb felvilágosítást pedig készségesen nyújt a kereskedelmi muzeum levelezője, Langraf József Breslau, Ernststrasse 1.

— **A Növédelmi Iroda közleményei.** A nagybecskereki katolikus nők szociális Missziójának Növédelmi Irodája közli:

Egy intelligens 30 és 40 év közötti nő, ki perfektül beszéli a német nyelvet és a háztartás minden ágában jártassággal bír, állást keres helyben gyermekek mellé, vagy mint háztartásvezető.

Egy brassói menekült nő, ki adóhivatalban hosszabb ideig működött, irodai alkalmazást keres, gépirásban jártas. Közlebbi felvilágosítást a Növédelmi Iroda ad.

— **Mindent a hadseregnek!** A m. honvédelmi miniszterium Hadsegélyző Hivatala kéri az áldozatkész magyar társadalmat, hogy a számára használhatatlan vagy nélkülözhető harisnyát, vagy esetleg gyapju és vászonrongyokat minél nagyobb mennyiségben küldjön be Átvételi Különítményéhez (IV. Váci-utca 38. sz.) a harcérten való felhasználás végett. A „Szeretetadomány” jelzésű csomagok ingyen szállíttatnak.

Könyveket a harcérre! Küldjünk könyveket és folyóiratokat a harcérre. A könyveket és folyóiratokat a Torontálmegyei Közművelődési Egyesület készíttgel továbbítja.

Színház.

A hercegisasszony harmadszor. Tegnap este harmadszor került színre Lehár operetteje, amelyben ezuttal is meleg sikere volt Korda Sándornak, de kiérdemelték a közönség tetszését a többiek is, nevezetesen: Nyárai Rezső, Budai Ilonka, Pataki Ferenc, Guthy Sári. Közönség még tegnap is elég szép számmal volt.

A háborus Szófia.

— Szófiai levél. —

Szófia, szeptember 10.

Ötven esztendővel ezelőtt Szófia még nagy falu volt csak, mely kis apró házacskákból állott, sehol egy emeletes ház, sőt földszintesnél magasabb is alig volt látható valahol. De a város azóta, európai értelemben, hatalmasan kifejlődött, mindent, ami török volt, kiszorítottak és csak az ősi, világos fehér mecsetnek szabadott megmaradni, míg körötte új, modern házak nőttek a földből — mintegy utolsó jeleként a félhold egykori uralmának.

Az új városrészt, melyet napkeleti izlés szerint rendeztek, ma még nem nagy és rövid idő alatt átbarangolható: néhány széles körűnd, a királyi vár előtti kerek tér, ahol a diplomaták laknak és a miniszterek lakásai sorakoznak — és semmi más. A város többi része még csak most van a megfiatalodás útján vagy vár erre a változási folyamatra, mely nem fog már sokáig várakoztatni magára.

A nevezett városrészek kitünő állapotban vannak, ápolt kövezet, minden tiszta és csinos. Féltekenyen örökdíthetnek a szófia városatyák azon, hogy a várost rendben tartás! Egyébként ők alkotják tán a világ legszerényebb hatóságát. Mert ők, akik oly sokat tettek a városért, egy fakó, kopott házban székelnek, mely Középeurópa hasonló célt szolgáló épületeivel össze sem hasonlítható, oly szegényes benyomást kelt. Itt nem úgy van, mint máshol. Másutt a városháza a város legszebb palotája, de a szófia magisztrátusnak nincs pénze ilyen fényűzésre. Sokkal fontosabb dolgok is vannak.

A Boris trónörökös parkban sétál a hüvös szép estéli órákban a szófia társaság. Nagyvilági dámák szórakoznak ott gavallérjaikkal, iskoláslánykák mennek át táskáikkal. A háboru dacára is, kevés katonaságot és kevés tisztet lehet látni. Minden a fronton van, kapjuk válaszul, ha távollétük iránt érdeklődünk. Ez a sétány, a diplomata negyedétől a Boris-parkig, mindvégig békés hangulatban uszik, karakterisztikus képet kölcsönöz neki a sok fiatal leány és üde asszony, akik a leszálló alkonyatban itt szórakoznak.

Ez a korzó Szófia lakói részére minden nap visszatérő látványosság. Mert 120.000 főnyi lakossága dacára is! — a mi fogalmaink szerint — kisváros, még ha a király itt székel és nagyvárosi levegő hatja is át a várost. Minden egyes sétálót ismernek itt és ha egy idegen vegegyül közéjük, alaposan megszemlélik tartását, menését és ruházatát. Mintha még mindig meg akarnak tanulni Nyugateurópa kulturáját, divatját, izlését, pedig Szófia asszonyai egész sikkesek, az urak elegánsan öltözöttek és mindketten ügyesen mozognak és viselkednek modern ruhájukban.

Valami Nyugat utáni hajszá uralkodik ezen a városban és vele az egész országon. És talán ez a vonás a bolgárok lényében a legmodernebb.

Szófia cigánynegyede: elsőnek említendő a piszok, mert ez legszembetűnőbb, négyzetes agyaviskók, sok vakabakkal, emberek, akiknek embere valami idejémtult korból szakadhatott ide, minden kulturának gunyjaként. Az emberek az utcán élnek, nem azért, mert lakásuk piszoktól ragadó, hanem mert itt kényemesebb. Minden cigánymesterség ezer holmiját itten árulják; szabad tüznel főznek, melynek kavargó füstje megtölti a levegőt; egy fiatal leány, minden szegényítés nélkül, mossa meztelen felső testét, egy másik hátán bebugyolált valamivel sétál: gyermekével, vagy tulajdonképpen egy csomagban emberi lényval, rongyokkal és piszokkal. A férfiak tétlenül álldogálnak, kisebbségben vannak a rikácsoló asszonynéppel szemben. Gyermekek, mint repkedő pillangók, kergetődznek játszadóva az utcákon. Az agyagházak a piszok, a szennygyűjtőfészkei, tizenöt-husz test, ennyi emberből állnak ezek a cigány-családok, alusznak ezekben az összezsufolt szállásokban. Le kellene fényképezni ezt a csoportképet, hogy elhigye

az ember magának, hogy ez lehetséges, mert különben még képzelet sem tudja elhíhetően megérzéketeni. Eső után az utcákon sártenger keletkezik és a cigány nép élvezettel csatangol a felengedett talajon.

A cigányoknak ez a cifrayomorusága nem sokáig fog tartani. Nemsokára ők is le fognak tűnni, miként előttek az igazhitű muzulmánok és a spanyol zsidók. Szófia modern város akar lenni és még modernebbé válni.

Szófia a háboruban: nem más, mint egyébként. Sebesültek, riadó és a repülőgépek propellerjének zugása, lehulló bombák, hadifoglyok, csapatok, mégha románok is és zsákmányolt ágyuk, mindez nem kuriózum már; már négy hosszú esztendő óta ismerik őket és fel sem figyelve, nyugodtan mennek el a szófia irodák alkalmazottai mellettük.

Csak az ifjuság hiányzik a városból; a fiatal férfiak, akik épkezlab emberek, mind a harctéren vannak. És az itthonmaradottak nem ismernek szentimentalizmust: napok, hónapok óta nem tudnak fiaikról, apáikról és testvéreikről, de hát háboru van és senkinek sincs talizmánya a golyó ellen. Rá kell jönni erre a filozófiára, hogy oly hosszú időközön át háboruban él valaki, rá kell jönni erre, mint ahogy ezt a bolgár nép tette az utóbbi évtizedben. Oly nyugodt hangon beszélnek az emberek róla, mintha valami nagyon természetes dologról volna szó, mely elháríthatatlan volt és jönnie kellett, ugyanezen okból.

Valóban, itt megszokták a háborut és a kiszabott életet nem tartják másnak, mint kivételes állapotnak. Azért Szófia békés város benyomását kelti, melyet, mintha a háboru nem is érintett volna.

Itten talán még az eljövendő békét is természetellenes állapotoknak fogják tekinteni.

2797—1916. szám.

1255—3.2

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy f. évi június hó 8-án egy drb 20 évesnek látszó s pej, 2 hlk. **paripa ló** fogatott fel községünkben. Ennélfogva felhívatik igazolt tulajdonosa, hogy a szabályszerű járlattal f. évi október hó 9-ig jelentkezék, mert ellenesetben f. évi október hó 10-én d. e. 10 órakor árverésen el fog adatni.

A r a c s, 1916. évi szeptember hó 25.

Viaskalits, jegyző.

Paity, bíró.

202—1916. b. v. sz.

1261—1

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 1902. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a törökbecsei tekintetes kir. járásbírósg. Pk. 1248—1916. számú végzése által Szerbaracsi Takarékpénztár R.-t. törökbecsei cég végrehajtó javára, a kumáni 345. hsz. a. 367 K 53 f költség, 83 K 32 f perköltség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 1000 K-ra becsült egy deres pej csödörből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a Pk. 1248—1916/5. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Kumánon a községházánál leendő eszközzésére 1916 október hó 18. (tizennyolc) napjának d. u. 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szendékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Törökbecsén, 1916. évi szeptember hó 27. napján.

Rankovits István
kir. bír. végrehajtó.

**Jókarban levő
használt butorokat**

keresek megvételre.

Felkérem, hogy akinek ily butorai vannak, azokat nálam bejelentse.

PIKING JAKAS ügynök,

Martinuzzi-utca 1.

1264—2.1

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskerekén.

A nagyikindai gőzmalom részvénytársulat igazgatósága, felügyelő-bizottsága és tisztviselői kara mély megilletődéssel tudatják, hogy

HOJTÁS LIPÓT ur

a társulat cégvezető-főkönyvelője

1262—1

folyó hó 1-én, hosszu betegség után elhunyt.

A megboldogult 21 éven át szolgálta társulatunkat páratlan ügybuzgalommal és teljes odaadással.

Fellebbvalói hálás kegyelettel, kartársai szeretettel őrzik emlékét.

Férjem hadbavonulása miatt, üzletemet kénytelen vagyok felhagyni és

**divat-, valamint rövidárú-raktáramat
jutányos árban elárusítani.**

Gáborov Milánné,

Temesvári-utca 1477.

1256—2.2

**Ujság- és
nyomtatvány-
makulatura
nagyobb mennyiségben
kapható.**

Cim a kiadóhivatalban.

Magyar királyi államvasutak igazgatósága.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága felhívja a menekült nyugdíjasokat, nyugbéréseket és kegydíjasokat, hogy — amennyiben ez még nem történt volna meg — jelenlegi lakáscímüket, (megye, község, utca, házsám) vagy közvetlenül annak az üzletvezetőségnek jelentsék be, amely járandóságukat eddig is utalványozta, vagy pedig azt ugyanebből a célból mostani tartózkodási helyükhöz legközelebb fekvő államvasuti állomással közöljék.

Intézkedés történt, hogy a végellátásban részesülő menekültek esedékes járandósága a postatakarékpénztár útján fizetessék ki.

Nyugtát csak azok tartoznak a folyósításra illetékes üzletvezetőséghez beküldeni, akik elálatlan gyermekek után gyermeksegélyt is kapnak, többiek illendősége a menekülés tartamára nyugta nélkül fog kifizettetni.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Nyomdásztanoncul

legalább két középiskolát jó eredménnyel végzett fiu heti-fizetéssel azonnal felvétetik

lapunk nyomdájában.

Hirdetéseket

jutányos árárti közli

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala.

Kiadó: Pleitz Fer. Pál